

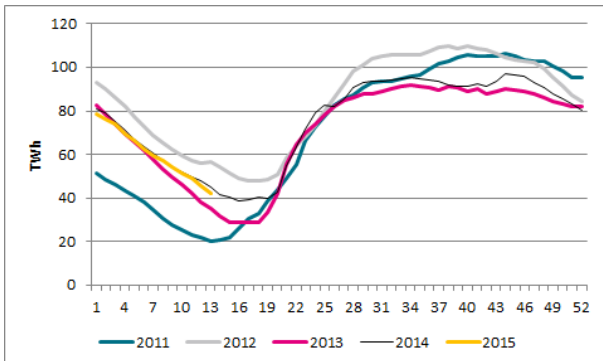
NPS Eesti 2015 märts

09.04.2015

- Märtsis langes NPS Eesti hinnapiirkonna hind 9,3% ja oli 30,31 €/MWh;
- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Spot süsteemi-hind jäi keskmiselt 25,34 €/MWh tasemele;
- NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkondade hinnad ühtisid D-1 ehk päev-ette turul 67,7% ajast;
- NPS Eesti ja NPS Soome päev-ette hinnad olid erinevad 106 tunnil ehk 14,3% ajast;
- Märtsi börsihindade erinevuse alusel maksid limiteeritud PTR-e ostnud turuosalised süsteemihalduritele kokku 1 184 108,31 eurot.

Elektribörside hinnad

Nord Pool Spot elektribörsi süsteemihind langes kuises võrdluses 12,8% ja keskmiseks süsteemihinnaks kujunes märtsis 25,34 €/MWh. Hind langes eranditult kõikides piirkondades - suurim suhteline hinnalangus oli Lätis ja Leedus (18,3%) ja väiksem Eestis (9,3%). Märtsi kõrgeim hind 65,78 €/MWh esines Taani DK2 pakkumispiirkonnas. Taani hinnapiirkondades esinesid ka kuu kõige madalamad hinnad - 1. märtsi soodsate tuuleolude tõttu maksti tarbijatele elektri tarbimise eest kuni 5,08 €/MWh peale.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades

Hinnapiirkond (€/MWh)	Keskmine hind 2015 märtsis	Keskmine hind 2015 veebruaris
NPS Eesti	30,31	33,42
NPS Läti	32,22	39,43
NPS Leedu	32,22	39,44
NPS Soome	29,42	33,18

Märtsi lõpu seisuga oli Põhjamaade hüdroreservuaaride täituvus 35% (100% 02.01.2012 121 429 GWh). Kuu kokkuvõttes ületas Norras tootmine siseriiklikku tarbimist 7,4% võrra, veebruariga võrreldes kasvas tootmine 2,2% ja tarbimine 1,3%. Rootsis ületas tootmine tarbimist 14,2%, kuises võrdluses kasvasid nii tootmine kui tarbimine vastavalt 2,1% ja 1,9%. Taani ja Soome tootmine kahanes veebruariga võrreldes 8% ja 10,5% samas kui tarbimine kasvas vastavalt 3,9% ja 4,3%.

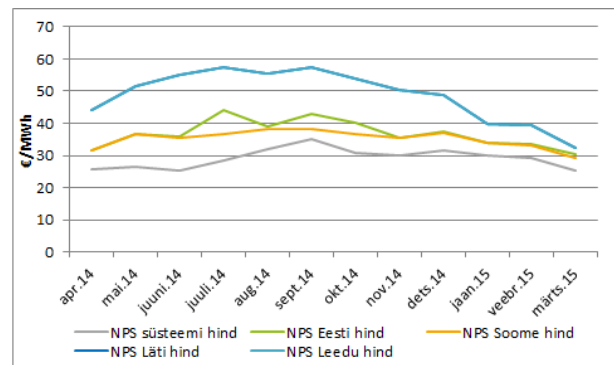
Sisemaise tarbimise kattis Taani 91% ning Soome 81% ulatuses. Kokku oli Põhjamaade netoülejäak 1 TWh.

Elektribörs	Keskmine hind (€/MWh)	
	2015 märts	2015 veebruar
Nord Pool Spot (SYS)	25,34	29,05
European Power Exchange (ELIX Base/Peak)	34,48/37,50	45,00/50,41

European Power Exchange'i (EPEX SPOT) nii ELIX (European Electricity Index) baaskoormuse kui tipukoormuse keskmine hind jäi märtsis NPS süsteemihinnast kõrgemaks, olles vastavalt 34,48 ja 37,50 €/MWh. Pärast veebruarikuist hinnatõusu Saksamaa elektri hinnad (PHELIX) märtsis langesid - baaskoormuse keskmiseks hinnaks kujunes 31,32 €/MWh (-15%) ja tipukoormuse hinnaks 34,37 €/MWh (-18%). EPEX SPOT Prantsusmaa piirkonna märtsi hinnad olid samuti oluliselt madalamad võrreldes veebruarikuuga - baaskoormuse keskmiseks hinnaks kujunes 43,78 €/MWh (-13%) ja tipukoormuse keskmiseks hinnaks 46,21 €/MWh (-15%).

CO₂ emissioonikvoodi hind kuises võrdluses pisut langes, hind liikus vahemikus 6,41-7,40 €/t (veebruaris vahemikus 6,91-7,70 €/t).

NPS Baltikumi ja Soome hinnad

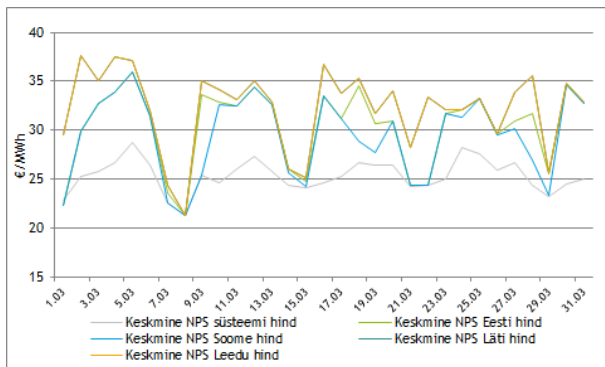
Kuu keskmine hind jooksva aastal (aprill 2014-märts 2015)

2015. aasta märtsis oli NPS Eesti hinnapiirkonnas elektrienergia keskmine hind 30,31 €/MWh, s.o keskmisest süsteemihinnast 19,6% kõrgem. Kuises võrdluses langes hind Eesti hinnapiirkonnas 9,3% ning eelmise aasta märtsikuuga võrreldes 4%. NPS Läti ja Leedu hinnapiirkondades langes kuu keskmine hind 18,3% 32,22 euroni MWh eest. Märtsikuu hinnad olid Baltikumi hinnapiirkondade madalaimad alates hinnapiirkondade käivitamisest.

Märtsis kahanes elektri tootmine Eestis enam kui viiendiku võrra. Kuna tarbimine kasvas 3,6%, siis tervikuna olid Eesti elektrisüsteemis tootmine ja tarbimine tasakaalus (veebruaris ületas Eestis tootmine siseriiklikku tarbimist kolmandiku võrra). Tänu kevadisele suurveele kasvas Lätis elektri tootmine veebruariga võrreldes üle 56%. Koos 4% tarbimise kasvuga suutis Läti elektrisüsteem katta 96,5% oma elektritarbimisest. Leedu oli jätkuvalt defitsiidis - kuigi kodumaine tootmine kasvas 5,6% ning tarbimine nappi 1,2% võrra,

tähendas see siiski, et märtsikuus suudeti sisemaise tootmisega katta vaid 28% tarbimisest. Baltikum tervikuna oli 647 GWh-ga defitsiidis, millest 2/3 kaeti impordiga Soomest ning ülejäänud impordiga kolmandatest riikidest.

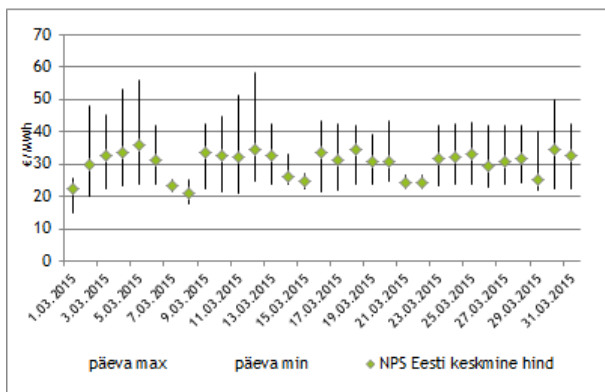
NPS Eesti ja NPS Läti piirkondade hinnad erinesid märtsis päev-ette turul vaid 240 tunnil ehk 32,3% tundidest (veebruaries 427 tunnil ehk 63,5% ajast) - keskmine hinnaerinevus oli 1,91 €/MWh (veebruaries 6,01 €/MWh). NPS Eesti ja Soome hinnad erinesid päev-ette turul 106 tunnil ehk 14,3% ajast (veebruaries 21 tunnil ehk 3,1% tundidest). Keskmiseks hinnaerinevuseks kujunes 0,89 €/MWh (veebruaries 0,25 €/MWh).

Päeva keskmine hind märtsis 2015

Märts 2015 (€/MWh)	Keskmine hind	Max tunnihind	Min tunnihind
NPS Süsteem	25,34	42,23	17,97
NPS Soome	29,42	58,13	15,11
NPS Eesti	30,31	58,13	15,11
NPS Läti	32,22	58,13	17,66
NPS Leedu	32,22	58,13	17,66

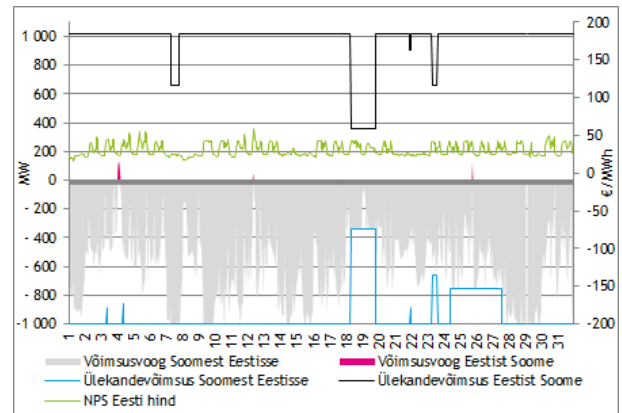
Märtsis olid NPS Eesti hinnapiirkonna tunnihinnad võrdlemisi stabiilsed - 92% tundidest jäi hind vahemikku 20-43 €/MWh. Suurim päevasisene hindade erinevus esines 12. märtsil, mil päeva tunnihinnad erinesid 33,48 € võrra MWh kohta, sel päeval esines ka kuu maksimaalne tunnihind 58,13 €/MWh (veebruaries oli suurimaks tunnihindade erinevuseks 37,16 €/MWh).

NPS Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus märtsis 2015

Võimsusvoog

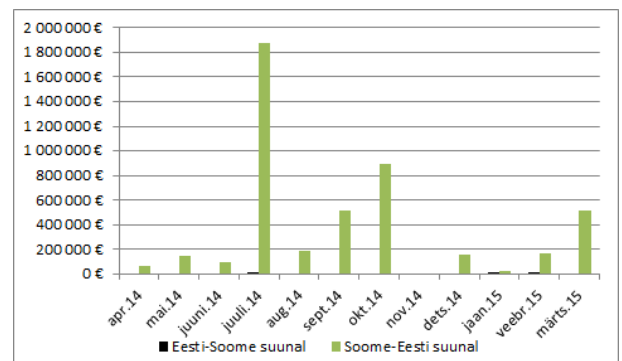
Märtsis olid Elspot võimsusvood suunatud Soomest Eestisse 737 tunnil ja Eestist Soome 6 tunnil (veebruaries vastavalt 640 ja 31 tunnil).

NPS Eesti ja NPS Soome vahelised võimsusvood märtsis 2015

Ülekandevõimsus Soomest Eestisse oli täies ulatuses kasutatud 104 tunnil, mil Balti riikide nõudlus ületas Est-Linkide koguvõimsuse 1000 MW. Veebruaris olid ühendatud maksimaalse ülekandevõimsuse ulatuses koormatud 12 tunnil. Kahel tunnil esines ka *ramping*'ust tulenev piirang. *Ramping* piirang tähendab, et kõiki turutehinguid ei olnud võimalik täita, sest võimsusvoog EstLinkidel ei saa tehniliste piirangute tõttu ületada 600 MW tunnis. 50 tunnil esines ülekandevõimsuse puudujääk, mil ühendustel ei olnud piiranguid.

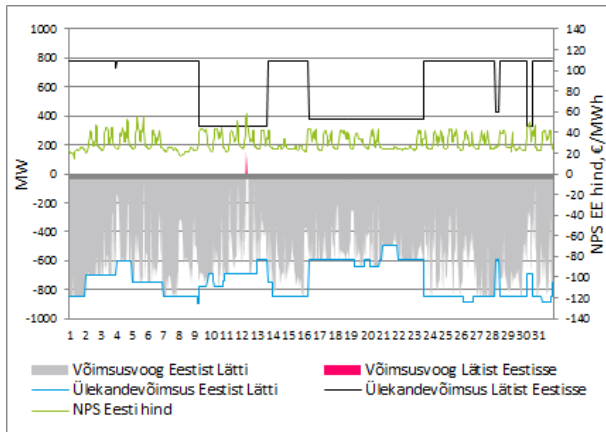
Ülekandevõimsuste jaotamise tulu põhivõrgu ettevõtetele Elering ja Fingrid oli märtsis kokku 519 663,58 eurot (veebruaries 171 928 eurot). Vastukaubandustehinguid märtsis sarnaselt veebruarile Eesti-Soome ühendusel teha vaja ei olnud.

Ülekandevõimsuse tulu EstLink 1 ja EstLink 2 omanikele aprill 2014 kuni märts 2015

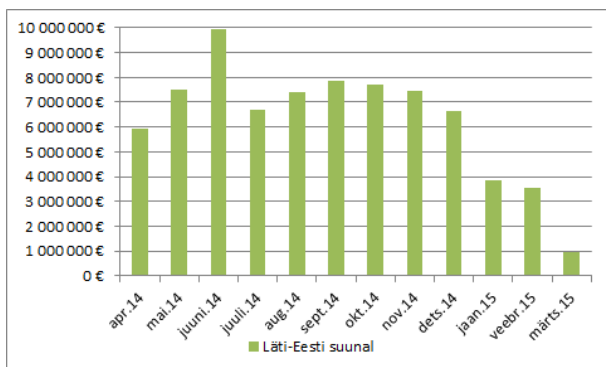
Märtsis oli NPS Eesti ja NPS Läti ühendus päev-ette kauplemise tulemuste põhjal suunal Eestist Läti jaotatud täies ulatuses 240 tunnil ehk 32,3% ajast (veebruaries 428 tunnil ehk 63,7% ajast). Kaubanduslik voog oli 741 tunnil suunaga Eestist Läti ja vaid kahel tunnil suunaga Lätist Eestisse. NPS Eesti ja NPS Läti vahel kasutati päev-ette Elspot turul suunal Eestist Läti ära 81,1% kaubanduseks antud ülekandevõimsusest (veebruaries 91,8%). Suunal Lätist Eestisse ülekandevõimsuse puudujääki ei esinenud.

Päevasine kauplemine (ELBAS) leevendas ülekandevõimsuse puudujääki - päevasise kauplemise järel esines võimsuse puudujääk suunal Eestist Lätti 132 tunnil ehk 17,8% ajast (veebruaris 38,5% ajast). Ülekandevõimsuse puudujääki suunal Eestist Lätti normaalrežiimil (ajal, mil ühendelektrisüsteemis ei toimunud hoolus- või remonttöid) märtsikuus ei esinenud (veebruaris oli piirangutevabal ajal ülekandevõimsuse puudujääk 147 tunnil ehk 22% ajast).

NPS Eesti ja NPS Läti vahelised võimsusvood märtsis 2015

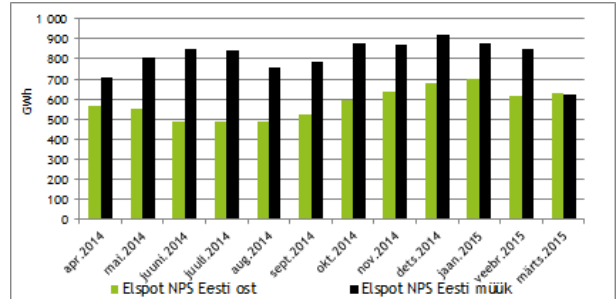
Märtsikkus oli päev-ette võimsuste jaotamisest tulenev tulu Eesti ja Läti põhivõrguettevõtetele Elering ja Augstsprieguma tikls alates 2014. aastast väiksem, peegeldades Eesti ja Läti börsihindade võrdlemisi väikest erinevust - ülekandevõimsuse tulu oli kokku 952 046,66 eurot (veebruaris 3 521 194,73 eurot). Märtsis Eesti-Läti suunalise ülekoormuse leevendamiseks vastukaubandustehinguid vaja ei läinud (veebruaris oli vastav kulu 12 878,23 eurot).

Ülekandevõimsuse tulu Eesti-Läti piiril aprill 2014-märts 2015

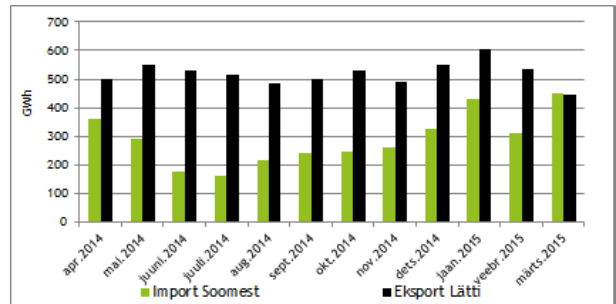
NPS kogused ja käive

Märtsis osteti NPS Eesti hinnapiirkonnas päev-ette turul 627 GWh elektrienergiat (veebruaris 617 GWh) ja müüdi 621 GWh elektrienergiat (veebruaris 848 GWh). Müüdu elektrienergia kogus võrreldes 2014. aasta märtsikuuga oli 18,6% väiksem.

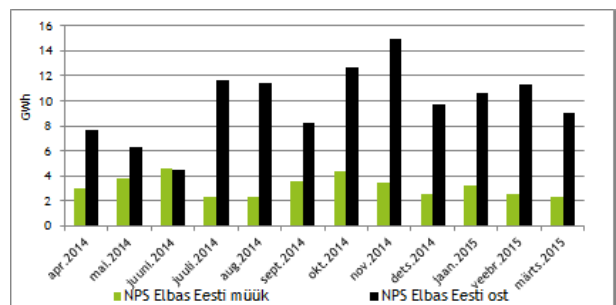
NPS Elspot Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdu kogused aprill 2014 kuni märts 2015

Elektribörsi tehingute alusel oli märtsis eksport Eestist Soome 0,6 GWh, Soomest Eestisse imporditi 451 GWh elektrienergiat (veebruaris olid näitajad vastavalt 5 GWh ja 311 GWh). Import Lätist oli turutehingute alusel 0,2 GWh (veebruaris samuti 0,2 GWh) ning eksport 444 GWh (veebruaris 537 GWh). Märtsi numbrid peegeldavad selgelt olukorda, kus Soomest imporditud elekter liigub läbi Eesti Lätti ja Leetu.

NPS Eesti hinnapiirkonna Elspot turu import Soomest ja eksport Lätti aprill 2014-märts 2015

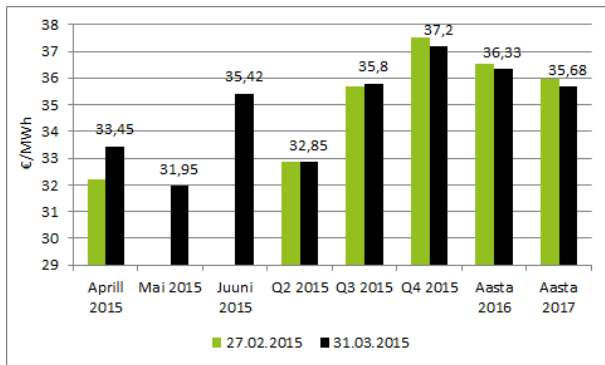
Eesti turuosalised ostsid märtsis siseriikliku tarbimise katteks elektrienergiat kokku päev-ette (Elspot) ja päevasiseselt (Elbas) turult 85% ulatuses ehk 636 GWh (veebruaris 629 GWh). Märtsi Eesti siseriikliku brutotarbimine oli 745 GWh. Eestis toodetud 744 GWh elektrienergiat müüdi päev-ette ja päevasisesel turul 84% ehk 623 GWh toodetud elektrienergiat.

Elbas turul päevasiseselt kaubeldud kogused aprill 2014-märts 2015

Märtsis NPS Elbas (s.o päevasisesel) turul ostetud kui ka müüdu kogused Eesti hinnapiirkonnas võrreldes eelmise kuuga kahanesid: Eesti turuosalised ostsid Elbas platvormil kokku 9,1 GWh elektrienergiat (veebruaris 11,3 GWh) ja müüsid 2,3 GWh elektrienergiat (veebruaris 2,5 GWh).

Tulevikutehingud

NPS EE hinnapiirkonna eeldatav Nasdaq OMX hind tulevikutehingute hindade põhjal 2015. a veebruari ja märtsi seisuga

Nasdaq OMX Commodities 2015. aasta märtsi viimase kauplemispäeva (31.03.2015) tulevikutehingute põhjal kujuneks NPS süsteemihinnaks aprillis 25,70 €/MWh ja 2015. aasta teises kvartalis 24,90 €/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishinnaks 2015. aasta aprillikuuks oli 7,75 €/MWh ning 2015. aasta teiseks kvartaliks 7,95 €/MWh. Selle põhjal kujuneks 2015. aasta aprilli keskmiseks elektrienergia hinnaks NPS Eesti hinnapiirkonnas 33,45 ja teise kvartali keskmiseks hinnaks 32,85 €/MWh.

2016 aasta (€/MWh)	Phelix Power Futures (Saksamaa)	French Physical Futures (Prantsusmaa)
Baastunnihind	32,15	38,82
Tiputunnihind	40,67	46,69

Seisuga 31.03.2015; allikas: European Energy Exchange (EEX)

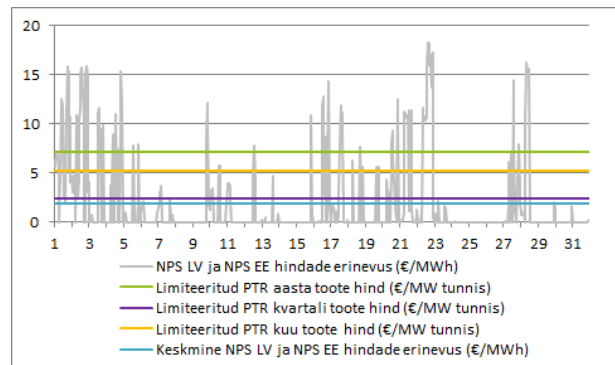
31. märtsi seisuga langesid EEX Power Derivatives turul tulevikutehingute põhjal Saksamaa piirkonna elektrienergia baashinnad 2016. aastaks 0,85 €/MWh ja tiputundide hinnad 1,37 €/MWh võrra. Prantsusmaa piirkonna tulevikutehingute hinnad 2016. aastaks langesid samuti - baaselektri hinnad 1,18 €/MWh võrra ja tiputundide hinnad 2,19 €/MWh võrra.

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti elektrisüsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tīkls kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt võimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi. 13. novembri oksjonil oli müügis 200 MW ulatuses limiteeritud PTR-e terve 2015. aasta igaks tunniks ning hinnaks kujunes 7,11 eurot megavatt-tunni kohta. 20. novembri oksjonil müüdi 100 MW PTR-e 2015. aasta esimese kvartali igaks tunniks ja hinnaks kujunes 2,41 eurot megavatt-tunni kohta. 11. veebruari oksjonil müüdi 150 MW PTR-e 2015. aasta märtsi igaks tunniks, oksjonil osales kaheksa turuosalist, kellest kuue pakkumused osutusid edukaks, võimsuse hinnaks kujunes oksjonil 5,26 eurot megavatti kohta iga tunni jaoks.

Tegelikuks keskmiseks hinnaerinevuseks NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkondade vahel kujunes märtsis vaid 1,91 €/MWh. Limiteeritud PTR-e ostnud turuosalist

maksid süsteemihalduritele seega aastase toote eest 773 111,47 eurot, esimese kvartali toote eest 37 345,74 eurot ning märtsi toote eest 373 651,10 eurot.

Limiteeritud PTR võrdlus NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega märtsis 2015

Märtsis toimus limiteeritud PTR-ide oksjon 2015. aasta aprillikuus võimsusele. 11. märtsil toimunud oksjonil oli müügis 135 MW limiteeritud PTR-e aprilli igaks tunniks. Oksjonil osales üheksa turuosalist, kellest kaheksa pakkumus osutus edukaks. Oksjonil kujunes PTR-L 2015-Apr hinnaks 4,25 eurot megavatt-tunni kohta.

Täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav Eleringi veebilehel elering.ee/limiteeritud-ptr-ide-oksjon-2.

Allikad

Nord Pool Spot, Elering, Augstsprieguma tīkls, Litgrid, Fingrid, European Energy Exchange, Nasdaq OMX

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamisega seoses võivad tekkida.